

---

## C Kontraksbestemmelser

### C3 Spesielle kontraksbestemmelser

#### Innhold

<b>1</b>	<b>Definisjoner .....</b>	<b>3</b>
<b>2</b>	<b>Kontraktdokumenter.....</b>	<b>5</b>
<b>3</b>	<b>Mål for kontrakten og dens gjennomføring.....</b>	<b>5</b>
3.1	Samfunnsansvar.....	5
3.2	Mål og arbeidsform .....	5
<b>4</b>	<b>Krav til utførelse av drift og vedlikehold .....</b>	<b>5</b>
<b>5</b>	<b>Trafikkavvikling.....</b>	<b>7</b>
<b>6</b>	<b>Byggemøter.....</b>	<b>7</b>
<b>7</b>	<b>Oppstartmøte, samarbeidsmøter .....</b>	<b>7</b>
7.1	Oppstartmøte .....	7
7.2	Samarbeidsmøter .....	8
<b>8</b>	<b>Styring av kontrakten – kvalitetssystem og kvalitetsplan .....</b>	<b>8</b>
8.1	Krav til kvalitetssystem .....	8
8.2	Ressurs- og organisasjonsplan.....	9
8.3	Aktivitetsplaner, møter og kompetanse .....	9
8.3.1	Beredskapsplan.....	9
8.3.2	Vinterplan, møter og kompetanse.....	9
8.3.3a	Vintermøter.....	9
8.3.3b	Vinterdrift: Krav til kompetanse .....	9
8.3.3c	Kurs om snøskred og vurdering av snøskredfare .....	9
8.4	Meldinger, rapportering og dokumentasjon .....	9
8.4.1	Generelt .....	9
8.4.2	Elektronisk rapportering .....	10
8.4.2a	Bruk av og rapportering i ELRAPP.....	10
8.4.3	Melding og rapportering om hendelser, vegarbeid, skader, feil, mangler og farlige forhold.....	10
8.4.4	Rapportering av vær-, føre- og trafikkforhold.....	11
8.4.5	Rapportering av materialforbruk, brøytekilometer og høveltimer .....	11
8.4.6	Journalføring.....	11
8.4.7	Dokumentasjon av inspeksjon og kontroller .....	11
8.4.8	Rapportering av tilstand .....	11
8.4.10	Felles årlig befaringsplan.....	11
8.5	Behandling og rapportering av mangler og avvik .....	11
<b>9</b>	<b>Informasjon.....</b>	<b>12</b>
9.1	Generelt om informasjon til publikum .....	12
9.2	Henvendelser til entreprenøren.....	12
9.3	Innmelding til VTS.....	12
<b>11</b>	<b>Forsikringer .....</b>	<b>12</b>
<b>12</b>	<b>Ansvar for skader .....</b>	<b>12</b>
<b>13</b>	<b>Krav mot tredjemann.....</b>	<b>12</b>
<b>14</b>	<b>Erstatningskrav fra tredjemann mot byggherren, entreprenøren eller begge - Saksbehandling og opplysningsplikt -Regress.....</b>	<b>13</b>

---

14.1	Saksbehandling og opplysningsplikt .....	13
14.2	Regress .....	13
<b>15</b>	<b>Eksisterende kabler og ledninger .....</b>	<b>13</b>
<b>16</b>	<b>Riggplass.....</b>	<b>13</b>
<b>17</b>	<b>Samordning mot andre vegholdere.....</b>	<b>14</b>
<b>18</b>	<b>Samordning med andre entrepriser eller byggherrens egne arbeider .....</b>	<b>14</b>
<b>19</b>	<b>Objekter med utilfredsstillende tilstand.....</b>	<b>14</b>
<b>20</b>	<b>Generelt informasjonsgrunnlag fra byggherren .....</b>	<b>14</b>
<b>21</b>	<b>Myndighetskrav – tillatelser .....</b>	<b>14</b>
<b>22</b>	<b>Vær- og klimadata .....</b>	<b>14</b>
<b>23</b>	<b>Ekstraordinære værforhold .....</b>	<b>14</b>
<b>24</b>	<b>Regningsarbeider og materiell/utstyr til bruk ved arbeidsvarsling og trafikkavvikling (jf. kap. C2, pkt. 19).....</b>	<b>15</b>
<b>25</b>	<b>Priser og prisnivå.....</b>	<b>15</b>
<b>26</b>	<b>Prisregulering .....</b>	<b>16</b>
<b>27</b>	<b>Feil i objektvolum eller veglengder .....</b>	<b>16</b>
<b>29</b>	<b>Endringer og faktura for sluttoppgjør .....</b>	<b>16</b>
<b>30</b>	<b>Forlengelse av kontrakt .....</b>	<b>17</b>
<b>31</b>	<b>Årsfordeling og fakturering.....</b>	<b>17</b>
31.1	Årsfordeling av kontraktssum for rundsumprosesser .....	17
31.2	Faktureringsplan .....	17
31.3	Faktura .....	18
<b>34</b>	<b>Forskudd .....</b>	<b>18</b>
<b>35</b>	<b>Innestående beløp .....</b>	<b>18</b>
<b>36</b>	<b>Sanksjoner .....</b>	<b>18</b>
<b>37</b>	<b>Arbeid med reklamasjonsansvar .....</b>	<b>19</b>
<b>38</b>	<b>Avlevering og overtagelse .....</b>	<b>19</b>
38.1	Avlevering ved kontraktsoppstart.....	19
38.1.1	Forberedelse.....	19
38.1.2	Avlevering .....	19
38.2.1	Forberedelse.....	20
38.2.2	Overtagelse .....	20
38.3	Overtagelse av objekter som tilføres i kontraksperioden .....	20
<b>39</b>	<b>Helse, miljø og sikkerhet (SHA og YM) .....</b>	<b>20</b>
39.1	SHA-plan .....	20
39.2	Hovedbedrift og samordningsansvar .....	21
39.3	Opplæring og kompetanse .....	21
39.4	Arbeidsvarslingsplan .....	21
39.5	Ytre miljø.....	21
39.7	Avfallshåndtering .....	21
39.8	Dokumentasjon og rapportering .....	22
39.9	Byggherrens sanksjonsrett.....	22



---

## 1 Definisjoner

Arbeidsvarsling	Samlebegrep som omfatter varsling, sikring og trafikkregulering i forbindelse med gjennomføring av arbeid på og langs veg.
Avvik	Tilstand/situasjon som ikke er i samsvar med kravene i kontrakten. Dette omfatter også situasjoner der det er gitt rom for tiltakstid.
Driftskontrakt	Entreprenørkontrakt for drift og vedlikehold, omfatter både driftsoppgaver og vedlikeholdsoppgaver.
Funksjonsansvar	Helhetlig ansvar for beslutning, planlegging, prosjektering, utførelse, kvalitetssikring, oppfølging, dokumentasjon og rapportering av tiltak som er nødvendig for å overholde kontraktens krav samt dokumentasjon og rapportering av resulterende tilstand og funksjon.
Funksjonskrav	Funksjon spesifisert i målbare termer.
Hendelser	Ulykker, kjøretøyhavari, skred, flom, hærverk, skade på objekt, arrangement etc.
Mangel	Det foreligger mangel dersom kontraktsarbeidet ikke er i den stand byggherren har krav på etter kontrakten, og dette skyldes forhold entreprenøren svarer for.
Objekt	Fysiske bestanddeler på, i og langs vegen som beskrives gjennom type/geometri, lokalisering, egenskaper, tilstand og antall/lengde/areal/volum e.l.
Objektregistrering	Registrering, dokumentasjon og rapportering av antall/lengde/areal/volum e.l., endringer av antall/lengde/areal/volum e.l. inkl. tidspunkt for endringen, lokalisering og tilstand for objekter f.eks. med henblikk på ajourhold av NVDB-registre.
Sideanlegg (plass)	Anlegg langs veg, adskilt fra vegen og med egen inn- og utkjøring. Omfatter rasteplass, døgnhvileplass, delområde ved ferjekai, kollektivknutepunkt, godsterminal, omlastingsplass, parkeringsplass, kjettingplass, kontrollplass m.m.
Sideentreprenør	Entreprenører som på samme sted har selvstendige kontrakter med byggherren om utførelse av arbeider.



---

Sideområde	Sideområde omfatter areal utenfor vegkant og består av følgende arealer: <ul style="list-style-type: none"><li>• Grøfteskråning</li><li>• Skjærings- og fyllingsskråning</li><li>• Sideterreng (areal utenfor skjæringstopp og fyllingsfot)</li></ul>
Statens vegvesen	Forvaltnings-/myndighetsorganisasjonen Statens vegvesen
Stikkprøve-kontroll	Byggherrens systematiske kontroll for oppfølging av tilstanden på vegnettet.
TFFK	Forvaltnings-, myndighets- og byggherreorganisasjonen Troms og Finnmark fylkeskommune
Trafikkareal	Areal (veg, gate, fortau, bru, kai, plass e.l.) beregnet for ferdsel, parkering, venting eller stopp av fotgjengere eller kjøretøy.
Tredjepart	Alle andre enn entreprenøren, byggherren og vegeieren/vegforvalteren.
Vegbane	Kjørefelt, sykkelfelt, sperreområde, lomme, parkeringsfelt, kantsteinsklaring og skulder.
Vegkant	Linje i kant av vegbanen/trafikkarealet, der vegskulder går over i grøft/grøntareal/sideareal, eller der trafikkareal møter tilstøtende konstruksjon (bygning e.l.)
Vegnett	Veger inkludert sideanlegg og gang- og sykkelveger med tilhørende objekter inkludert sidearealer, utstyr og installasjoner som omfattes av kontrakten.
Vegområde	Areal som eies eller forvaltes av Troms og Finnmark fylkeskommune.

### ***Begrep og forkortelser***

Brutus	Statens vegvesens FDV-system for bruer.
FDV	Forvaltning, drift og vedlikehold.
Funk-Ra	PC-program for å generere rapporter over registrerte objekter og tilstand innenfor kontraktområdet.
HMS	Helse, miljø og sikkerhet.
MOTIV	Statens vegvesens kostnadsmodell for beregning av kostnader til drift og vedlikehold.



---

NVDB	Nasjonale Vegdatabank.
Plania	Statens vegvesens FDV-system for bl.a. tunneler.
VegReg	Verktøy for innsamling og ajourhold av vegrelaterte data (objekt).
VTS	Statens vegvesen - Vegtrafikksentralen.
ÅDT	Årsdøgntrafikk. Gjennomsnittlig antall kjøretøy pr. døgn samlet i begge kjøreretninger.

## 2 Kontraktdokumenter

Noen dokumenter i kontrakten kan foreligge i flere format. Ved uoverensstemmelse mellom dokumenter i ulike format gjelder dokumentet i dokumentformatet angitt i kap. A1.

Hvis det er motstrid mellom bestemmelser og opplysninger i kap. D2-H eller D2-S17 og i øvrige kontraktdokumenter, gjelder bestemmelser og opplysninger i øvrige kontraktdokumenter foran motstridende bestemmelser og opplysninger i kap. D2-H eller D2-S17, uavhengig av den generelle rangordningsbestemmelsen i kap. C2, pkt 2.

## 3 Mål for kontrakten og dens gjennomføring

### 3.1 Samfunnsansvar

Entreprenøren har gjennom kontrakten påtatt seg et samfunnsansvar for å ivareta trafiksikkerhet, framkommelighet, miljø og service overfor trafikantene, vegens naboer og samfunnet for øvrig, innenfor kontraktens ansvarsområde og krav.

### 3.2 Mål og arbeidsform

Kontrakten skal sikre effektiv drift og vedlikehold av vegnettet samt optimal bruk av de midlene som settes av til gjennomføring av kontrakten.

Arbeidet skal utføres med gjensidig respekt og aksept mellom partene mht. partenes verdier, rammer og mål samt deres ulike roller og interesser.

Byggherren og entreprenøren skal i dialogen om kontraktsarbeidet være samarbeidsorientert og løsningsorientert

## 4 Krav til utførelse av drift og vedlikehold

Drifts- og vedlikeholdsoppgaver er de oppgaver og rutiner som utføres for at vegnettet skal fungere som planlagt og for å opprettholde vegnettets kvalitet. Dette kan også inkludere utbedring av vegnettet.

Kontrakten beskriver krav til standard for drift og vedlikehold. Kravene gjelder hele vegnettet.



Entreprenørens funksjonsansvar utløses når det oppstår eller vil oppstå avvik fra kontraktens krav. Entreprenøren må på eget initiativ planlegge, identifisere behov og iverksette tiltak.

Entreprenøren skal selv sørge for at han har tilgjengelig utstyr, mannskap, kompetanse og informasjon som er nødvendig for å utføre arbeidet i henhold til kontrakten. Dette gjelder også vaktberedskap og mannskaps-/maskinberedskap.

Prosesser med annen enhet enn rundsum skal utføres i samråd med byggherren etter skriftlig bestilling, dersom annet ikke er beskrevet/avtalt. Dette gjelder ikke mengdebaserte oppgaver med funksjonsansvar

#### *Entreprenørens utførelse av kontraktsarbeid*

Entreprenøren skal utføre kontraktsarbeidet på en fagmessig, aktsom, trafikksikker måte og det skal tas hensyn til arbeidsmiljø og ytre miljø.

Arbeidet skal utføres med serviceinnstilling overfor trafikantene og vegens naboer med et minimum av forstyrrelser for trafikanter, vegens naboer og øvrige omgivelser. Arbeidet skal utføres i henhold til aktuelle lover, forskrifter og bestemmelser.

Vegnettet er av varierende alder og opprinnelse, og ikke overalt utformet eller sikret iht. gjeldende bestemmelser for nye veganlegg. Ved hendelser og skader på vegnettet skal byggherren kontaktes for beslutning om alternative løsninger for utbedring.

#### *Tiltakstider*

Tiltakstid er tiden fra avvik oppstår til avvik er utbedret. Tidspunkt hvor avvik fra krav oppstår vil i praksis bety tidspunkt hvor kunnskap om avviket foreligger eller burde foreligget.

Tiltakstidene gjelder for alle kontraktsarbeider.

Dersom byggherren bestiller utført endrings- eller tilleggsarbeider skal arbeidene påbegynnes innen to uker fra bestilling og skal pågå kontinuerlig til ferdigstillelse.

#### *Ressursdimensjonering*

Der det er stilt konkrete krav til ressursdimensjonering i kontrakten, inkluderer dette ikke ressurser som entreprenøren må ha for å utføre andre kontraktsarbeider eller følgearbeider, som f.eks. utstyr for lasting av strømidler på bil, driftstiltak på eget riggområde osv.

Dersom entreprenøren velger å utføre oppgave med funksjonsansvar på annen måte enn den byggherren har lagt til grunn for ressursdimensjoneringskravet, gjelder tilsvarende.

#### *Byggherrens rett til å styre entreprenørens ressurser*

Byggherren kan beslutte bruk av entreprenørens ressurser også utenfor kontraktsområdet, Kontraktens priser gjelder. Det betales for nødvendig transport og opphold for mannskap.

## 5 Trafikkavvikling

Tillatt arbeidstid på og langs veg fastlegges ut fra krav til akseptabel forsinkelse for trafikantene som vist i tabellen under:

Veg med færre enn 4 kjørefelt og ÅDT:	Veg med 4 eller flere kjørefelt og ÅDT:	Akseptabel forsinkelse
≤ 5 000		15 min.
5 001 – 10 000	≤ 30 000	10 min.
> 10 000	> 30 000	5 min.

Ved arbeider med behov utover dette må eventuelt utvidet stengning forhånds avklares med byggherren i hvert enkelt tilfelle. Trafikkavviklingen skal så langt råd er tilpasses rutetidene på eventuelt nærliggende ferjesamband.

Tidsrom hvor ett av to kjørefelt er tillatt sperret er som vist i tabellen under:

ÅDT	Tillatt sperretid
≤ 5 000	Hele døgnet
5 001 – 10 000	0900 – 1400 og 1900 – 0600
> 10 000	2100 – 0600

## 6 Byggemøter

Byggemøter holdes minimum hver 2 uke i løpet av kontraktperioden.

I perioder med ferieavvikling eller redusert aktivitet i kontraksarbeidet kan det avtales sjeldnere byggemøtefrekvens.

## 7 Oppstartmøte, samarbeidsmøter

### 7.1 Oppstartmøte

Senest to måneder før oppstart av kontraksarbeidet skal det avholdes et oppstartsmøte med deltakelse fra byggherre og entreprenør inkludert partenes ledelse.

#### *Entreprenørens kvalitetssystem og kvalitetsplan for arbeidene*

I oppstartsmøtet før kontraksarbeidene starter skal det foretas en felles gjennomgang av entreprenørens kvalitetssystem og entreprenørens arbeid med kvalitetsplan for kontraksarbeidene.

#### *Gjennomføring av felles kontroller hvor representanter for begge parter deltar*

Hensikten med dette er at partene skal få en felles forståelse av hva som representerer mangler i utførelsen av kontraksarbeidet og sammen bli enige om nødvendige forbedringstiltak. Det skal gjennomføres minst 3 felles kontroller pr vintersesong fordelt på forskjellige vegruter og prosesser.

---

## 7.2 Samarbeidsmøter

Etter oppstart av kontraktsarbeidet kan det gjennomføres to samarbeidsmøter pr år der partenes ledelse deltar. Disse arrangeres i månedsskiftet april/mai og i månedsskiftet august/september. Byggherren kaller inn til møtene og skriver referat fra disse. Eventuelle underentreprenører skal delta med sin ledelse.

## 8 Styring av kontrakten – kvalitetssystem og kvalitetsplan

### 8.1 Krav til kvalitetssystem

Entreprenøren skal ha et dokumentert og iverksatt kvalitetssystem samt utarbeidet kvalitetsplan for kontraktens gjennomføring.

Kvalitetssystemet skal omfatte alle arbeider og produkter som entreprenøren har ansvar for. Vurdering av om kvalitetssystemet er tilfredsstillende innført.

Entreprenørens kvalitetshåndbok og kvalitetsplan skal oversendes før kontraktsarbeidens start og ved oppdateringer.

Kvalitetssystemet skal bestå av:

- et planverk for kontraktsarbeidet
- en beskrivelse av hvordan entreprenøren beviser at arbeidene er utført i samsvar med kontraktens krav, bl.a. gjennom et system for egenkontroll og oppfølging av avvik
- en beskrivelse av hvordan entreprenøren sørger for at kvalitetssystemet til enhver tid virker som forutsatt, bl.a. gjennom aktiviteter for måling, analyse og forbedring
- et system for rapportering og tilbakemeldinger fra entreprenøren til byggherren
- et system for økonomisk rapportering og fakturering

Entreprenøren skal gi relevant informasjon etter behov til bl.a. perioderapporter og årsrapporter som byggherren utarbeider.

Byggherrens gjennomgang av planer og prosedyrer reduserer ikke entreprenørens ansvar for resultatet ved gjennomføring av kontraktsarbeidet.

#### *Leverandørrevisjon*

Dersom byggherren ønsker å gjennomføre en leverandørrevisjon skal entreprenøren stille til disposisjon alle de ressurser og de dokumenter som byggherren finner nødvendig, herunder også relevant personell for intervjuer.

Entreprenøren skal sikre at byggherren har tilsvarende innsynsrett hos underentreprenører.

En leverandørrevisjon skal varsles av byggherren minimum 4 uker før utførelsestidspunktet.



---

## **8.2 Ressurs- og organisasjonsplan**

Ressursplanen skal vise totaloversikt for kontraktarbeidene over alt mannskap, lokaler, depot, maskiner og utstyr med lokalisering. Det skal framgå hvilke ressurser som er entreprenørens egne, og hvilke ressurser som tilhører hvilke underentreprenører.

Organisasjonsplanen skal vise oversikt over navngitte nøkkelpersoner på kontrakten, samt stillingsbeskrivelse for lederfunksjonene, kvalitetsfunksjonene og beredskapsfunksjonene, deres ansvar, fullmakter og formelle kontaktlinjer.

## **8.3 Aktivitetsplaner, møter og kompetanse**

### **8.3.1 Beredskapsplan**

Beredskapsplan skal inneholde prosedyre for å ivareta kontakten til Statens vegvesen v/ Vegtrafikkentralen og byggherren TFFK, samt beredskap for å ivareta trafikkavvikling m.m. i de tidsrom beredskapen gjelder

Byggherrens egen varslingsplan og beredskapsplaner skal inkluderes i og være en del av denne beredskapsplanen. Planen skal blant annet beskrive og presentere:

- Skiftordninger, vaktlister og beredskapslager
- Dokumentasjon på eventuelle dispensasjoner
- Varslingsrutiner internt hos entreprenøren samt mot VTS og byggherren
- Tilgjengelig reservepersonell, maskiner og utstyr
- Byggherrens varslings- og beredskapsplaner

### **8.3.2 Vinterplan, møter og kompetanse**

Utgår

#### **8.3.3a Vintermøter**

Utgår

#### **8.3.3b Vinterdrift: Krav til kompetanse**

Utgår

#### **8.3.3c Kurs om snøskred og vurdering av snøskredfare**

Utgår

## **8.4 Meldinger, rapportering og dokumentasjon**

### **8.4.1 Generelt**

Journaler og dokumentasjon skal oppbevares og være tilgjengelig for byggherren dersom annet ikke er beskrevet. Byggherren skal få oversendt kopi etter forespørsel.



## 8.4.2 Elektronisk rapportering

### 8.4.2a Bruk av og rapportering i ELRAPP

Rapportering skal skje gjennom det web-baserte systemet ELRAPP. Nærmere informasjon om ELRAPP finnes i ”Brukerveiledning ELRAPP”, jf. kap. A1. Systemet skal benyttes av begge kontraktspartene for utveksling av informasjon og dokumentasjon.

I forbindelse med vinterdriften vil byggherren anskaffe et dataoppsamlingssystem for å følge opp vinterdriften i sann tid. Byggherren skal selv eie systemet slik at byggherren selv kan følge opp vinterdriften i sann tid på egen PC/IT-utstyr. Entreprenøren vil bli tildelt 1 brukerlisens for sanntidssystemet. Byggherrens system for automatisk dataoppsamling vil utgjøre dokumentasjon av mengder i vinterdriften og utgjøre grunnlag for entreprenørens fakturering av mengdebaserte oppgaver. Data fra den automatiske dataoppsamlingen oversendes til Elrapp i DAU-format. Kravet til automatisk dataoppsamling gjelder all brøyting og høvling, hjullaster arbeid, strøing med sand, og strøing med salt. Entreprenøren skal stille sine maskinenheter til disposisjon for montasje av nødvendig utstyr for automatisk oppsamling av vinterdriftsdata. Kostnader til anskaffelse og montering besørger av byggherre.

Entreprenøren vil ukentlig få tilsendt en rapport over produserte mengder fra dataoppsamlingen. Denne rapporten må entreprenør gjennomgå. Ved avvik mellom dataoppsamlingen og entreprenørens egne rapporter må dette varsles senest innen to dager.

Oversikten nedenfor viser hvilke skjema som er spesielt tilrettelagt for elektronisk rapportering i ELRAPP.

Rapportering og meldinger	Pkt. nr. i kap. C2, C3 og D1	Skjema
Skred og skredfare	Kap. C3, pkt. 8.4.3	R11
Skredfarevurdering	Kap D1, prosess 73.7	R13
Avfallshåndtering	Kap. C3, pkt. 39.7	R15
Uønsket hendelse / farlig forhold innen HMS	Kap. C2, pkt. 28	R18
Månedrapport HMS	Kap. C2, pkt. 28	R19

Annen rapportering skal også skje gjennom ELRAPP på egnet format dersom annet ikke er spesielt angitt eller avtalt.

Entreprenøren skal delta på kurs i bruk av ELRAPP. Kurset arrangeres av byggherren det første kontraktåret.

### 8.4.3 Melding og rapportering om hendelser, vegarbeid, skader, feil, mangler og farlige forhold

Dersom entreprenøren selv oppdager eller mottar informasjon om alvorlige hendelser på vegnettet, som kan innvirke på fremkommelighet og trafikk sikkerhet, eller som har/kan medføre skade på veg, trafikanter eller øvrige skal han gi melding til byggherren umiddelbart.

---

I tillegg skal entreprenøren uten ugrunnet opphold rapportere til byggherren om skader, feil og mangler som han oppdager på sin rodekontroll og/eller under utførelse av kontraksarbeidet. Slike meldinger skal gis muntlig pr telefon og i etterkant eventuelt bekreftes pr epost.

#### **8.4.4 Rapportering av vær-, føre- og trafikkforhold**

Utgår

#### **8.4.5 Rapportering av materialforbruk, brøytekilometer og høveltimer**

Utgår

#### **8.4.6 Journalføring**

Entreprenøren skal føre journal over spesielle hendelser på vegnettet.

Entreprenøren skal selv utforme journalen.

#### **8.4.7 Dokumentasjon av inspeksjon og kontroller**

Denne funksjonen utføres av byggherrens eget personell

#### **8.4.8 Rapportering av tilstand**

Denne funksjonen utføres av byggherrens eget personell

#### **8.4.10 Felles årlig befarings**

Hvert år skal byggherre og entreprenør, straks brøytesesongen og sommersesongen er avsluttet, gjennomføre felles kontroll av vegnettet i kontraksområdet med hensikt å kartlegge skader på vegobjekter påført av entreprenøren.

Slike skader skal repareres for entreprenørens regning.

### **8.5 Behandling og rapportering av mangler og avvik**

Mangler entreprenøren avdekker i forbindelse med sin egen utførelse av kontraktarbeidet skal rapporteres fortløpende og behandles iht. entreprenørens prosedyrer. Rapporten skal inneholde:

- Beskrivelse av mangel (rapporteres i ELRAPP som innrapportert «avvik»)
- Vurdering av årsaken
- Beskrivelse av korrigerende tiltak, hva er gjort og tidspunkt for tiltak
- Vurdering om senere gjentagelse av lignende type mangel kan forhindres gjennom oppdatering av kvalitetssystemet eller kvalitetsplanen. Vurderingen skal drøftes med byggherren. Hvis vurderingen viser at forbedring kan skje gjennom en oppdatering av kvalitetssystemet eller kvalitetsplanen, skal entreprenøren gjennomføre dette samtidig som han framlegger et forslag til hvordan forbedringen kan rapporteres tilbake til byggherren og hvordan forbedringen kan måles.



Entreprenøren skal svare på byggherrens meldinger om avvik og mangler. Svaret skal inneholde samme opplysninger som beskrevet foran. Svar skal foreligge senest 3 dager etter at rapporten fra byggherrens kontroll ble mottatt. Spesielt i forbindelse med vinterdriften kan byggherren fastsette en kortere tidsfrist.

## **9 Informasjon**

### **9.1 Generelt om informasjon til publikum**

Byggherren forestår all informasjon til publikum. Nødvendig grunnlag fra entreprenøren for informasjon som skal gis av byggherren, skal være byggherren i hende i god tid.

### **9.2 Henvendelser til entreprenøren**

Henvendelser fra publikum skal behandles etter avtale med byggherren om arbeids- og ansvarsfordelingen.

Entreprenøren skal ta seg av alle henvendelser på en profesjonell og serviceinnstilt måte.

Alle henvendelser til entreprenøren, uansett ansvarsforhold skal journalføres iht. kap. C3, pkt. 8.4.6.

### **9.3 Innmelding til VTS**

Meldinger til VTS skal gis/sendes på de måter som er avtalt med byggherren. Ved entreprenørens telefoniske innmeldinger til VTS skal sentralens ikke offentlige beredskapsnummer benyttes. Dette nummeret må under ingen omstendighet oppgis til publikum.

## **11 Forsikringer**

Entreprenørens eiendommer og utstyr som til enhver tid brukes i kontraktarbeidet, skal være tingskadeforsikret.

## **12 Ansvar for skader**

Entreprenøren har ansvar for skader som oppstår på grunn av kontraktarbeidet eller fordi kontraktarbeidet ikke ble utført på rett måte eller til rett tid.

## **13 Krav mot tredjemann**

Hvis en av partene lider tap som følge av erstatningsbetingende forhold hos tredjemann, må han selv rette kravet mot vedkommende tredjemann og bære risikoen for om kravet lar seg inndrive. Begge parter plikter i rimelig grad å bistå hverandre hvis slik bistand er nødvendig for å dokumentere grunnlaget for kravet, tapets størrelse og andre forhold som er nødvendig for å kunne reise kravet.



---

## **14 Erstatningskrav fra tredjemann mot byggherren, entreprenøren eller begge - Saksbehandling og opplysningsplikt - Regress**

### **14.1 Saksbehandling og opplysningsplikt**

Generelt er kontraktspartene forpliktet til å bistå hverandre med opplysninger om saken når tredjemann retter erstatningskrav mot vegeieren, byggherren og/eller entreprenøren.

Skriftlig anmodning fra en av kontraktspartene skal besvares snarest og senest innen 2 uker fra anmodningen er mottatt. Entreprenøren plikter i sine kontrakter med underentreprenører å ta inn tilsvarende generelle bestemmelse om plikt til å bidra til sakens opplysning.

Fremmer tredjemann erstatningskrav i forbindelse med skade knyttet til kontraktarbeidet og/eller kontrakts objektet, hefter hver av kontraktspartene for sitt ansvar etter lovgivning og rettspraksis.

Entreprenøren eller den som behandler saken på vegne av entreprenøren, skal holde byggherren løpende underrettet om behandling av eventuelle krav ved kopioversendelse av etterfølgende korrespondanse og annet relevant materiale.

### **14.2 Regress**

Hvis en av partene er erstatningsansvarlig overfor tredjemann som følge av uaktsomhet fra ham selv eller noen han svarer for, kan han ikke kreve tapet som følge av erstatningsansvaret dekket av den annen part.

Hvis begge parter er erstatningsansvarlige overfor tredjemann fordi tredjemann er påført skade som følge av uaktsomhet hos begge parter eller noen de svarer for, skal det endelige tapet som følger av erstatningsansvaret deles mellom partene etter graden av skyld. Hvis en part har betalt erstatning til tredjemann med et beløp som overstiger det han hefter for i det interne forholdet mellom partene, kan han kreve det overskytende dekket av den annen part.

Hvis begge parter er erstatningsansvarlige overfor tredjemann, og den ene hefter på objektivt grunnlag og den annen som følge av uaktsomhet hos ham selv eller noen han svarer for, skal den part som hefter på uaktsomhetsgrunnlag bære hele tapet som følge av erstatningsansvaret. Hvis den part som er ansvarlig på objektivt grunnlag har betalt erstatning til tredjemann, kan han kreve beløpet dekket av den annen part.

## **15 Eksisterende kabler og ledninger**

Entreprenøren er selv ansvarlig for å få påvist eksisterende kabler og ledninger i den grad det er nødvendig for utførelse av kontraktarbeidet.

## **16 Riggplass**

Entreprenøren holder selv nødvendig riggplass, tomt og bygninger.



---

Riggplass på vegområde kan normalt ikke påregnes og skal avtales med og godkjennes av byggherren.

## **17 Samordning mot andre vegholdere**

Entreprenøren kan generelt avtale samordning av utførelsen av kontraktsarbeidet med vegholdere på tilgrensende veger. Entreprenøren skal forsøke å avtale slik samordning der det er av vesentlig betydning for resultatet av kontraktsarbeidet med hensyn på trafiksikkerhet og framkommelighet.

## **18 Samordning med andre entrepriser eller byggherrens egne arbeider**

Begrepet ”prosjektet” i kap. C1 pkt. 17 er å forstå som ”vegnettet” i denne kontrakten, jf. kap. C3 pkt. 1.

## **19 Objekter med utilfredsstillende tilstand**

På vegnettet finnes objekter med utilfredsstillende tilstand og utbedringsbehov. Også disse objektene skal driftes iht. kontraktens krav.

## **20 Generelt informasjonsgrunnlag fra byggherren**

Entreprenøren skal ha tilgang på relevant informasjon om vegnettet som kontrakten omfatter. Byggherren skal uoppfordret, men også på anmodning, overlevere slik informasjon til entreprenøren dersom slik informasjon finnes.

## **21 Myndighetskrav – tillatelser**

Entreprenøren skal på egen bekostning i rett tid innhente, opprettholde og dokumentere informasjon, godkjennelser og tillatelser som er nødvendig for utførelsen av kontraktsarbeidet.

Entreprenøren skal gi byggherren informasjon om kontraktsarbeidet, om firmaet og eventuelt underentreprenører som byggherren på ordinært vis er forpliktet til å gi myndighetene.

## **22 Vær- og klimadata**

Entreprenøren er selv ansvarlig for å innhente data om vær og -prognoser som er nødvendig for å planlegge og iverksette tiltak for å oppnå kravene til drift og vedlikehold.

## **23 Ekstraordinære værforhold**

Begrepet ”fristforlengelse” i kap. C1 pkt. 20 er også knyttet til å oppnå full oppfyllelse av kontraktens krav. Dersom ekstraordinære værforhold eller andre forhold som er omtalt i



kap. C1 pkt. 20 er årsaken til manglende oppfyllelse av kontrakten, skal evt. avvik være så små og kortvarige som mulig.

Dersom entreprenøren vil påberope seg en situasjon med ekstraordinære værforhold skal han umiddelbart varsle byggherren. I perioden med ekstraordinære værforhold skal alle entreprenørens ressurser, inkludert reserveutstyr, være i aktivitet i kontraktsområdet. Byggherren skal varsles når entreprenøren anser ekstraordinære værforhold som opphørt.

## **24 Regningsarbeider og materiell/utstyr til bruk ved arbeidsvarsling og trafikkavvikling (jf. kap. C2, pkt. 19)**

Entreprenøren må til bruk ved uforutsette hendelser til enhver tid disponere det materiell/utstyr (type og antall) som er beskrevet i kap. D2-S14  
Alle kostnader forbundet med innkjøp, drift, vedlikehold og lagring av materiell/utstyr som er beskrevet i kap. D2-S14 skal prises inn i prosess 18.03.  
Det betales ikke særskilt for bruk av materiell som er beskrevet i D2-S14, utover timer mannskap for oppsett, nedtaking. Disse arbeidene inngår som en del av regningsarbeidet.

## **25 Priser og prisnivå**

Enhetsprisene for hver prosess skal generelt omfatte alle kostnader som er nødvendige for å levere arbeidene i henhold til prosjektdokumentenes krav, herunder også entreprenørens administrasjon samt befaringer med byggherre.

Kostnadene for fjerning av materialer, masser, varer, avfall og snø, opplasting, transport og levering inkludert leveringsavgifter, skal bæres av entreprenøren og er inkludert i kontraktens priser der ikke annet er angitt i kapittel D1 under hver enkelt prosess.

Prisene omfatter også alle kostnader som er forbundet med den tilstanden som vegnettet hadde på det tidspunktet kontraktsarbeidene startet.

Stengning av veger i kortere perioder gir ikke rett til økonomisk kompensasjon. Det samme gjelder dersom ferjer blir innstilt i kortere perioder.

Hvis det skjer endringer i den administrative fordelingen av vegtyper, skal de priser som opprinnelig ble avtalt i kontrakten for den aktuelle vegstrekningen, gjelde.

Det gis ikke prisregulering for endringer i trafikkvolum.

For prosesser med enhet time betales også for nødvendige transporttimer, men kun for transporttid innenfor kontraktsområdet dersom ikke annet er fastlagt for prosessen i kap. D1.

Jf. for øvrig bestemmelser, spesifikasjoner og beskrivelser, bl.a. i punktene "Prisgrunnlag og måleregler" og "Øvrige opplysninger" i kap. D1, samt kap C3 pkt 29.

---

## 26 Prisregulering

Endringer i prisnivå etter tilbudsfristens utløp, gir rett til tillegg til eller fradrag fra kontraktens priser.

Grunnlag for beregning av reguleringsbeløpet skal være den del av kontraktarbeidet som er utført.

Avregning skal finne sted kvartalsvis og etter at de nødvendige statistikker for vedkommende kvartal er blitt offentliggjort.

Reguleringsbeløpet "e" for avregningsperioden beregnes etter formelen:

$$e = A \times 0,9 \times (T/T_0 - 1)$$

der

A = Summen av avdragsnotaer for avregningskvartalet basert på kontraktens priser (ekskl. mva.). I verdien for A inkluderes også tilleggsnotaer for utført arbeid basert på kontraktens prisgrunnlag.

T<sub>0</sub> = Indekstallet for det kvartalet tilbudsfristens utløp faller i.

T = Indekstallet for avregningskvartalet.

Verdi av T og T<sub>0</sub> beregnes ut fra Statistisk Sentralbyrås "Kostnadsindeks for drift og vedlikehold av vegger. Drift og vedlikehold av vegger i alt".

## 27 Feil i objektvolum eller veglengder

Dersom det i løpet av de første 12 måneder etter at kontraktarbeidet starter oppdages feil i det oppgitte objektvolumet i konkurransegrunnlaget på mer enn 5 % pr. objekttype, kan begge parter kreve forhandling om regulering for det avviket som overstiger 5 % opp eller ned.

Dersom oppgitt total veglengde i konkurransegrunnlaget er feil, kan partene kreve regulering for avvik utover 0,2 % feil.

Endret oppgjør ved eventuelle feil i oppgitt objektvolum og total veglengde som er nevnt her, fastsettes lineært på basis av avtalte enhetspriser for de aktuelle arbeidene knyttet til standard inndeling av vegnettet.

## 29 Endringer og faktura for sluttoppgjør

Mindre vesentlig endring av bevilgningstakt, endring av standard, endring av standardklasse, endring av veglengde eller andre tilsvarende endringer innebærer ikke et vesentlig mislighold av byggherrens kontraktsforpliktelse. Disse forholdene gir følgelig ikke entreprenøren mulighet til å heve kontrakten etter kap. C1, pkt. 29.1.





Ved endringer skal endret oppgjør for rundsumprosesser, unntatt eventuelle prosesser for samhandling, fastsettes lineært på basis av kontraktens priser for de aktuelle arbeidene knyttet til standard inndeling av vegnettet samt aktuelle volum som berøres av endringene.

### 30 Forlengelse av kontrakt

Opsjon innebærer at kontrakten videreføres i henhold til kontraktens bestemmelser, og at tidspunkt og frister for overtagelse og sluttoppgjør flyttes tilsvarende fram i tid.

Partene kan ved gjensidig enighet om dette forlenge kontrakten til å gjelde også for en periode på ytterligere 12 eller 24 måneder etter 2026-08-31. Slik forlengelse må være avtalt senest 2025-05-31.

For rundsumprosessene i kap. E3, skal total pris for hver av de 12 månedene i denne opsjonsperioden settes lik 20 % av summen for den opprinnelige kontraktperioden. Ved utarbeidelse av faktureringsplan for opsjonsperioden fordeles 1/3 av denne totalprisen til det første kalenderåret i opsjonsperioden og resterende 2/3 til det siste kalenderåret i opsjonsperioden. Denne fordelingsnøkkelen gjelder samtlige rundsumprosesser og vegtyper, dersom annet ikke er avtalt. Allerede avtalte og fortsatt aktuelle endringer knyttet til rundsumprosessene, videreføres inn i opsjonsperioden, men har fortsatt status som endringer.

Byggherren skal senest tolv (12) måneder før kontraktperiodens slutt skriftlig varsle entreprenøren om opsjonen vil bli benyttet.

### 31 Årsfordeling og fakturering

#### 31.1 Årsfordeling av kontraktssum for rundsumprosesser

Kontraktssummen for rundsumprosessene i kap. E3 fordeles på kalenderår i henhold til fordelingsnøkkelen nedenfor, med mindre annet framgår av kap. D1:

År	Andel av sum rundsumprosesser som skal fordeles til vedkommende år
2022	20,0 %
2023	20,0 %
2024	20,0 %
2025	20,0 %
2026	20,0 %

#### 31.2 Faktureringsplan

Grunnlaget for faktureringsplanen for det enkelte år i kontraktperioden er prisene for rundsumprosessene i kap. E3, med mindre annet framgår av kap. D1, korrigert for eventuelle avtalte endringer. Øvrige kontraktsarbeider/priser inkluderes ikke i faktureringsplanen. Faktureringsplanens totalsum for det enkelte år skal, før korreksjon for eventuelle avtalte endringer, samsvare med årsfordelingsnøkkelen i pkt. 31.1 over.

---

Entreprenøren skal utarbeide forslag til faktureringsplan for hvert enkelt kalenderår i kontraktperioden. Dette forslaget skal foreligge innen 15. september for det første kalenderåret.

Faktureringsplanen skal godkjennes av byggherren før den er gyldig..

Faktureringsplanen skal presentere avtalte priser fordelt pr. måned, pr. hovedprosess for det enkelte kalenderår. Årsfordelingsnøkkelen i pkt. 31.1 over gjelder samtlige prosesser.

De månedsfordelte beløp skal være mest mulig realistiske og gjenspeile tidspunktet for når oppgavene forventes å være utført.

Faktureringsplanen danner grunnlaget for avdragsnotaene knyttet til rundsumprosessene.

### **31.3 Faktura**

Fakturering for rundsumprosesser i kap. E3 skal skje når måneden er slutt iht. avtalt faktureringsplan. Fakturaene skal identifisere periode og vegtyper iht. faktureringsplanen. Det skal ikke faktureres for arbeider som ikke er utført, og det skal herunder heller ikke faktureres for perioder der arbeidet har vært stoppet pga streik eller lock-out. Dersom entreprenøren likevel fakturerer for arbeid som ikke er utført, kan byggherren holde tilbake et beløp som tilsvare det aktuelle arbeidet.

For fakturering av prosesser og arbeider som ikke inngår i faktureringsplanen, gjelder slike bestemmelser:

- Ved disposisjoner der produktleveransen strekker seg over mer enn 28 dager, sendes faktura pr. disposisjon og måned.  
Ved øvrige disposisjoner, sendes faktura pr. disposisjon, senest to uker etter at disposisjonen er avsluttet.

Alle oppgaver og arbeider som skal faktureres iht. kontrakten, vil bli strukturert i disposisjoner etter nærmere anvisning fra byggherren.

Faktura for arbeider utført før pr 31. desember skal være mottatt hos byggherren senest 5. januar påfølgende år.

## **34 Forskudd**

Utgår

## **35 Innestående beløp**

Bestemmelsene i kap. C1, pkt. 23.3, 5. avsnitt, om innestående beløp settes ut av kraft.

## **36 Sanksjoner**

Byggherren kan foreta trekk i oppgjøret etter dokumentert mangel ved følgende forhold:

1. Administrasjon av kontraktsarbeidene



---

## 2. Resultat, tilstand og funksjon

Byggherren skal varsle entreprenøren om forholdet, og entreprenøren skal få anledning til å gi sin forklaring.

Byggherrens beslutning om trekk og størrelsen på trekket skal foretas på grunnlag av mangelens alvorlighetsgrad og konsekvens for trafikantene, kapitalforringelse eller entreprenørens besparelse.

Størrelsen på trekket skal være minimum kr 10 000,- og maksimalt kr 100 000,- for hvert besluttet trekk.

Byggherren kan, etter forutgående behandling av mangelen overfor entreprenøren, bestille arbeidet utført av annen utførende for entreprenørens regning. Byggherrens egne kostnader vil bli tillagt regningen til entreprenøren.

Trekk i oppgjøret skal meddeles på byggemøte og entreprenøren skal utstede kreditnota innen neste byggemøte.

Gjentakelse av tidligere påvist mangel kan føre til ytterligere skjerpet sanksjon.

Byggherren skal ikke ilegge entreprenøren flere sanksjoner for samme forhold selv om forholdet kan knyttes til flere sanksjonsbestemmelser i kontrakten, men byggherren har rett til å velge hvilken sanksjonsbestemmelse som skal nyttes for tilfeller som rammes av flere sanksjonsbestemmelser.

## **37 Arbeid med reklamasjonsansvar**

Alle konstruksjonsmessige arbeider (tilføring, utskifting eller oppgradering av objekt) i kontraksperioden skal ha reklamasjonstid i henhold til kap. C1, pkt. 27, med mindre annet framgår av kap. D1.

## **38 Avlevering og overtagelse**

### **38.1 Avlevering ved kontraksoppstart**

#### **38.1.1 Forberedelse**

Byggherren skal ta initiativ til en avleveringsforretning senest tre måneder før kontraksarbeidene starter. Byggherren skal samtidig legge fram plan for gjennomføring av avleveringsforretningen, herunder opplegg for befaringsavlegg med dokumentasjon av tilstand som er relevant for kontrakten.

#### **38.1.2 Avlevering**

Ved oppstart av kontrakten skal det foretas oppstarts befaringsavlegg som grunnlag for avleveringsforretning. Byggherren fører protokoll.

Oppstartsbefaringsavlegget inkluderer:



- Befaring av vegnettet etter omforent opplegg
- Dokumentasjon av tilstanden på objekter som er relevant for kontrakten
- Dokumentasjon av eventuelle arbeider som står til rest fra annen kontrakt
- Dokumentasjon av eventuelle arbeider med garantiansvar

### 38.2.1 Forberedelse

Entreprenøren skal ta initiativ til en overtagelsesforretning senest fire måneder før kontraktens utløp.

Hensikten med overtagelsesforretningen er å avdekke skader på vegnett med tilhørende objekter påført av entreprenøren i forbindelse med utførelse av kontraktsarbeidet

Entreprenøren legger fram forslag til plan for gjennomføring av overtagelsesforretningen. Denne skal inkludere sluttvurdering av tilstanden på vegnettet og de utførte kontraktsarbeider samt sluttrapportering fra entreprenøren.

### 38.2.2 Overtagelse

Ved avslutning av kontrakten skal det foretas sluttbefaringer som grunnlag for overtagelsesforretning. Byggherren fører protokoll.

Sluttbefaring inkluderer:

- Befaring av vegnettet etter omforent opplegg
- Dokumentasjon av tilstanden på vegnettet, herunder skader påført av entreprenøren

Det skal utarbeides en liste over eventuelle utførte kontraktsarbeider med reklamasjonsansvar utover kontraktsperioden.

Det skal settes en tidsfrist for entreprenøren til å utbedre skader som er påført vegnett med objekter som følge av kontraktsarbeidet.

### 38.3 Overtagelse av objekter som tilføres i kontraktsperioden

Ved ferdigstilling av objekter som er bygd eller installert av entreprenøren, skal det foretas overtagelsesforretning eventuelt med befaring.

Ved overtagelse i kontraktsperioden, skal objektet inngå i entreprenørens kontraktsansvar.

## 39 Helse, miljø og sikkerhet (SHA og YM)

### 39.1 SHA-plan

SHA-planen skal lagres og oppdateres i ELRAPP. SHA-planen skal til enhver tid være komplett og oppdatert. Entreprenøren skal oppdatere SHA-planen gjennom innplassering av nye og reviderte dokumenter i katalogstrukturen som er etablert for SHA-planen av byggherren i ELRAPP. Ved enhver oppdatering av SHA-planen skal entreprenøren i tillegg sende melding om dette til byggherren via ELRAPP.



---

### **39.2 Hovedbedrift og samordningsansvar**

Entreprenøren er hovedbedrift med ansvar for samordningen av de enkelte virksomheters helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i henhold til arbeidsmiljøloven og internkontrollforskriften.

Dersom det oppstår tilfeller med flere samtidige entrepriser på samme sted, vil en av entreprenørene i de aktuelle entreprisene bli utpekt til hovedbedrift etter arbeidsmiljøloven og internkontrollforskriften.

Byggherren skal varsles umiddelbart dersom entreprenøren oppdager at det kommer til å bli/blir samtidig arbeid på flere entrepriser på samme sted. Dette for at hovedbedrift skal kunne utpekes, eller å unngå samtidig arbeid på samme sted.

Byggherren sender inn forhåndsmelding til Arbeidstilsynet senest en uke før arbeidene starter. Entreprenøren skal legge forhåndsmeldingen, med ajourført oversikt over alle virksomheter, ut i ELRAPP og holde den oppdatert til enhver tid.

### **39.3 Opplæring og kompetanse**

Entreprenøren skal utarbeide prosedyrer som sikrer at all bruk av maskiner, utstyr o.l. utføres av kvalifisert personell som har fått nødvendig opplæring. Personell som skal føre kjøretøy/motorredskap skal være fylt 18 år.

I tillegg til krav i kap. C2, pkt. 26.3 gjelder følgende krav til dokumentert opplæring for denne kontrakten:

1. Kurs i brannbekjempelse (gjelder for alle som arbeider på/langs veg)

Det vises for øvrig til krav til faglig opplæring beskrevet andre steder i kontrakten.

Kopi av sertifikater og annen dokumentasjon på gjennomført opplæring skal finnes tilgjengelig for byggherren i ELRAPP.

### **39.4 Arbeidsvarslingsplan**

Kopi av gjeldende vedtatte arbeidsvarslingsplan skal sendes byggherren.

### **39.5 Ytre miljø**

Entreprenøren er ansvarlig for å holde seg à jour med og å oppdatere sine rutiner i forhold til gjeldende krav gjennom hele kontraktperioden. Byggherren og entreprenøren har plikt til å informere hverandre når en av partene blir oppmerksom på at det har inntruffet forhold/vedtak/endringer som kan ha konsekvens for kontraktsarbeidet.

### **Verneområder/naturreservater**

Oversikt over verneområder/naturreservater med vernebestemmelser som krever spesiell aktsomhet i gjennomføringen av kontraktsarbeidet, er vist i kap. D2-S07.

### **39.7 Avfallshåndtering**



---

Entreprenørens avfallsplan (se kap. C2, pkt. 27.4) skal sikre en forsvarlig avfallshåndtering i henhold til gjeldende regler.

Planverket skal omfatte både entreprenørens eget produksjonsavfall og avfall som for øvrig håndteres i kontraktarbeidet, både gjennom planlagte/rutinemessige innsamlingsoperasjoner, og etter akutte hendelser som f.eks. dyrepåkjørsler og andre situasjoner som krever spesiell avfallshåndtering.

### **39.8 Dokumentasjon og rapportering**

Entreprenøren skal hver måned utarbeide Månedsrapport-HMS i skjema R19 i ELRAPP.

### **39.9 Byggherrens sanksjonsrett**

Byggherren kan i tillegg til bestemmelsene i kap. C2, pkt. 28.5 gjennomføre trekk iht. kap. C3, pkt. 36.